

ERISAADE I Rahvusooperis on lootused riigi teisel toetuspaketil, muidu toimuvad teatris karmimad kärpemeetmed, miinimumpalgani välja

Delfi „Eriolukorra erisaate“ otseliinil on laupäeval rahvusooper Estonia peadirektor Aivar Mäe, kes räägib, saab teater ja teatrimaailm toime tulla sügiseni suletud saalidega.

Mäe räägib, et rahvusooper saab mai lõpuni tänu riigi toetuskeemidele hakkama. Kuna on üpris selge, et saalidesse saab inimesi lubada alles sügisest, siis tekiks suvekuude kohale palju küsimärke, kui teist toetuspaketti ei tule. Samas mõeldakse eriti järgmise hooaja peale, et viia üle sinna sel kevadel ära jäänud, kuid publikule eriti meeldinud üritused ja etendused. Mäe lubab, et just algaval nädalal avaldatakse järgmise hooaja täiendatud mängukava. Saates tuleb Mäega veel juttu sellest kas koroonakriis võib teatrisaalidesse tuua uusi kombeid nagu maskikandmine ning samuti seletab ta, miks sõnateatril saalide avanedes usutavasti väga hästi hakkab minema, kuid muusikateatril taastumine rohkem aega võtab. Saatejuht on Raimo Poom.

Koroonakriisi alguses valitses veel lootus, et äkki saavad teatrid maikuust etendustega edasi minna. Kuid nüüd on eriolukorda ja piiranguid pikendatud ning üpris selge, et sügiseni ei lubata üldse suuremaid üritusi. Mis seisu see teid paneb?

Eks me oleme praegu kõik kodusel režiimil. Osad teatrid natuke töötavad, tehakse proove, aga lähtudes 2+2 reeglist. Rahvusooper näiteks näitab salvestatud etendusi laupäeviti. Järgmisest nädalalt alustab ballett virgutusvõimlemistega hommikuti. Meil on kavas minikontserdid. Mingis osas töö käib.

Aga see on muusikas nii nagu ka spordis, kvaliteedi hoidmiseks on vaja publikut, aplausi ja õigeidsaale, mida täna ei ole. Ballettile viisime kõigile koju väikesed ballettipõranda siilud, et nad saaksid oma vormi hoida. Aga selge on see, et see pole sama kui studios.

Esimesel kahel poolel kuul nüüd on riik taganud teatud toetusmeetmed. Üks siis läbi töötukassa. Ja isegi, kui oled FIE või osutad teenust läbi OÜ, siis isegi need inimesed saavad toetust. Pluss siis loomeliitude liikmed. Kuni mail lõpuni on toetusetega kõik kaetud. Küsimus on, mis saab edasi?

Sõnateatrid lõikavad väga palju tulu just suveprojektidega. Ja need tunduvad ka, et on täna kõik ära jäetud. Räägitakse sellest, et äkki

tv.delfi.ee

02.05.2020 12:11

Raimo Poom

165000

Rahvusooper Estonia

Aivar Mäe

Ballett

tuleb teatud arvuline piirang [publikule] ja kõik istuvad rohkem hajevil. Aga seda hetkel veel ei tea.

Üks on selge, et statsionaari ei saa teatrid oma rahvast kustuda enne septembrit.

Enamus teatreid lõpetavad maikuuga oma hooaja. Aga meil on teisiti, mängime nii mais, juunis kui ka augustis, mis tähendab, et kaos on märksa suurem.

Mida tähendavad kaks kuud ära jäänud etendusi teatrile rahaliselt. Ja kas need toetused on praegu taganud selle, et kedagi pole veel olnud vaja koondada? Kas palgakärped on teatris reaalsus juba?

Praegu on nii, et mai lõpuni on läbi töötukassa tagatud keskmine sissetulek. Seal on kolm tingimust ja taotleja ise valib, kas ta vähendab palka või kasutab muid võimalusi. Meie läksime seda teed, et säilitasime inimestel keskmise palga ja mahume ka sinna meetme alla. Just esmaspäeval siis esitame esmakordselt avalduse töötukassasse.

Aga veelkord, see kestab kaks kuud ja ei puuduta üldse piletitulu, mis on täiesti eraldi teema. Selleks on ka eraldatud teatritele neli miljonit eurot, mida on ääretult vähe. Ainuüksi rahvusooper kaotab selle kahe poole kuuga umbes 1,2 miljonit eurot.

Aga kas on antud teatritele mingit lootust, et meetmed võivad pikeneda, kuna saalides võib etendusi alles sügisest alustada?

Mitte ainult teatritele, sama keerulises seisus on ju koos meelelahutusega ka turism. Räägitakse, et äkki tuleb ka teine pakett, mis käsitleks suveperioodi. Kõik lootused on sellele rajatud. Kui seda ei tule, siis toimuvad karmimad meetmed. Kõik kuni miinimumpalgani välja.

Kas see võib viia ka selleni, et mõni inimene hakkama ei saa?

Nii on, jah. Ma ei arva, et inimeste sissetulekud on nii suured, et nad saavad igakuiselt kõrvale panna ja et neil on rasketeks aegadeks piisavalt vahendeid. On palju inimesi, kes elavad palgapäevast palgapäevani ja nende jaoks on see väga keeruline olukord. Aga rahvusooper üldiselt hoiab oma meeskonda väga hästi ja me oleme kursis, kuidas keegi hakkama saab. Kui on kuskil vaja mingit tuge, siis üritame estoonlasi aidata. Oleme kindlad, et saame Estonias hakkama.

Nii palju asju jäi ära peale seda, kui etendused ootamatult katkesid. Inimesed aga ikkagi ootavad ju kasvõi esietendusi, mis pidid toimuma. Samas olite juba välja öelnud järgmise hooaja kava. Kas nüüd tuleb teha järgmises hooajas muutusi?

Tegelikult me tegime uue hooaja kava selle hooaja lõpuks, maiks ja juuniks, kui lootsime, et äkki saame mai alguses mängima hakata. Aga ei.

Nüüd tulevad järgmisel nädalal välja mängukava muudatused järgmise hooaja kohta – 115. hooaja kohta siis. Oleme püüdnud üle tuua etendused, mis publiku hulgas olid hästi populaarsed. Aga ka eriprojektid nagu Georg Otsa sünniaastapäeva pidustused. Need oleme toonud kõik järgmisesse hooaega. Kõik leiavad oma meelis asjad, kuhu oldi piletid ostetud, järgmisest hooajast.

See tuleb välja järgmise nädala jooksul. Kui ka on etendusele pilet, mida pole järgmisel hooajal, siis on võimalik see ringi vahetada või äärmisel juhul raha tagasi saada.

Kas on midagi on vaja siiski välja jätta ka või on testi võimalik kõik asjad kokku panna ja ära näidata?

Ei, ei saa. Tegelikult jätsime ära ühe esietenduse, mis pidi mai lõpus välja tulema. Giuseppe Verdi „Giovanna d'Arco“ jääb nüüd ooterežiimi ja tuleb vististi välja ülejärgmisel hooajal. Ja nipet-näpet, siit ja sealt oleme maha võtnud või juurde pannud. Selline segatud hooaeg pisut, aga teha pole midagi.

Aga kõik, kes jäid nüüd kahe poole kuu jooksul ilma, leiavad oma meelispalad järgmisest hooajast.

Esietendumas oli ka üks tantsuetendus, „Anna Karenina“, mis jäi täpselt koroonakriisi alla. Kuidas sellega jääb?

„Anna Karenina“ oli meil täiesti valmis. Ja see tuleb nüüd esimese uuslavastusena välja kohe sügisel.

Milliseid uusi kombeid võib koroonakriis teatrisaalidesse tuua? Kas näiteks võivad tulla publiku jaoks maskid, sest inimesed ei pruugi alguses tunda ju end mugavalt paljukesi koos olles. Peale selle, on ju lausa tõsiasi, et kui teatris on kõige vaiksem hetk, siis keegi hakkab saalis valjult köhima..

Kõigepealt lava tagusest. Seal on teater alati muretsenud hügieeni pärast. Gripp oli ju igatalvine külaline. Ja desinfitseerimisvahendid on meil olnud enne koroonat ja jäävad ka pärast. Üritame olla hügieeniliselt väga puhtad. Meil on seadus, et kui keegi tunneb end haigena, siis tööle ei tule. Teater maksab esimesest päevast alates

ka haiguslehte. See on meil välistatud, et inimene pinguta kuidagi ära ja käib nohusena tööl. Ja nohu või köha puhul pidi enne koroonatki kandma maski, see on kirjutama seadus.

Aga, mis puudutab publikut, siis ausalt öeldes ma ei kujuta ette, et ooperimajas kõik istuvad maskides. Lauljatel oleks ka keeruline laulda, kui saalist vaatab 800 maski sulle vastu. Aga kui kellegi on köha või nohu ja paaril on maskid ees, eks see on individuaalne.

Kuidas koroonakriis laiemalt meelelahutussektorit mõjutab, sest see ei räsi ju ainult Eestit, vaid tervet maailma. Kas sügiseks on meil vähem teatreid maailmas või vastupidi, leitakse uusi lahendusi nagu kodukontserdid internetis jne?

Ma arvan, et mingil hetkel saab internetikontserditeid ja otseülekannetest villand. Eks see kvaliteet on nagu on ja tegelikult tahavad inimesed saada emotsiooni kontserdisaalis, teatrisaalis. Miskit jääb artisti ja publiku vahel sellela puudu.

Teine küsimuse pool – mis edasi saab... Eks kindlasti teatreid kaob ja neid pannakse kinni. Aga seda oli enne koroonat ja on ka pärast koroonat. Sõnateatrid, mis on Eesti publikule üles ehitatud, neil hakkab minu arvates hästi minema, esialgu hoogustub siseturism ja rahvas liigub. Eesti rahvas on ju teatrirahvas ja sellega probleemi ei ole.

Aga muusikateatrid, mis on üles ehitatud ka turismile – meil on ju neljandik publikus turistid – sellega on pisut probleeme. Esiteks me ei tea, millal piirid lahti lähevad, kas inimesed julgevad eri maadesse sõita? Siin on palju küsimusi.

Ja kui nüüd septembris lähevad teatrisaalid taas lahti, siis me ei oska oodata, mis siis saab. Kas publik tuleb, kas kardab istuda võõra inimese kõrval. Kui keegi köhatab, siis kas saal jookseb kohe tühjaks? Need on asjad, mida me täna ei tea. Üldiselt aga ma ei arva, et Eesti inimene nii kartlik on. Kindlasti ei taastu kõik saja protsendiliselt kohe, aga järgmise hooaja lõpuks ehk ikka.

Sarnased uudised

[ERISAADE | Rahvusooperis on lootused riigi teisel toetuspaketil, muidu toimuvad teatris karmimad kärpemeetmed, miinimumpalgani välja \(100%\)](#)